

ชื่องานวิจัย	การศึกษาแนวทางส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนวของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21
ชื่อผู้วิจัย	1. รองศาสตราจารย์ ดร.นวลฉวี ประเสริฐสุข 2. อาจารย์ ดร.อุรปริย์ เกิดในมงคล 3. อาจารย์ ดร.วันัญญา แก้วแก้วปาน
หน่วยงาน	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
แหล่งทุนอุดหนุนการวิจัย	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีที่เสร็จ	พ.ศ. 2563
ประเภทการวิจัย	การวิจัยพื้นฐาน
สาขาวิชา	การศึกษา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะและแนวทางการจัดบริการแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 2) ศึกษาคุณลักษณะและแนวทางการส่งเสริมคุณลักษณะของครูแนะแนวในศตวรรษที่ 21 3) วิเคราะห์ปัจจัยและเงื่อนไขที่สนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และ 4) เสนอแนวทางส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนวของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ คณะกรรมการแนะแนวในสถานศึกษา 2 แห่ง ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูแนะแนวดีเด่น จำนวน 4 คน ครูแนะแนว จำนวน 11 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการแนะแนว จำนวน 3 คน ตัวแทนผู้เรียน จำนวน 24 คน ตัวแทนผู้ปกครอง จำนวน 2 คน ได้มาจากการสุ่มแบบเจาะจงจากสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในภูมิภาคตะวันตก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แนวทางการศึกษารายกรณี แบบสัมภาษณ์ และแนวคำถามในการประชุมวิพากษ์ ที่คณะผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะการจัดบริการแนะแนวเพื่อพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ บริการสำรวจผู้เรียนเป็นรายบุคคล บริการสารสนเทศ บริการให้การปรึกษา บริการจัดวางตัวบุคคล และบริการติดตามผล โดยมีแนวทางการจัด ดังนี้ 1) การกำหนดนโยบายและการสนับสนุนทางด้านการแนะแนว 2) การส่งเสริมบทบาทและพัฒนาบุคลากรด้านการแนะแนว 3) การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ของบุคลากรด้านการแนะแนว 4) การทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวที่ทันสมัย 5) การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 6) การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมแนะแนว

2. คุณลักษณะของครูแนะแนวในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ยึดมั่นปฏิบัติตามจรรยาบรรณของการแนะแนว มีความรู้ความสามารถในการจัดบริการแนะแนว มีบุคลิกภาพที่น่าไว้วางใจ มีอารมณ์ทางบวก เสียสละ ควบคุมอารมณ์ได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี โดยมีแนวทางในการส่งเสริมคุณลักษณะของครูแนะแนว คือ 1) ครูแนะแนวควรมีการกำหนดแผนงานด้านแนะแนวอย่างชัดเจน มีการพัฒนาตนเองด้านความรู้และทักษะที่จำเป็นโดยการฝึกอบรม การถ่ายทอดงาน และจากเครือข่าย 2) ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีแผนพัฒนาส่งเสริมครูแนะแนวที่ชัดเจน ทั้งในด้านความรู้ ชีวัญและกำลังใจ ตลอดจนความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสถานศึกษา 3) หน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีระบบและกระบวนการผลิตครูแนะแนวที่มีคุณภาพและมาตรฐาน มีการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการแนะแนว มีการสร้างเครือข่ายการทำงาน ตลอดจนจัดทำคู่มือ ฐานข้อมูล และนวัตกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูแนะแนว

3. ปัจจัยและเงื่อนไขที่สนับสนุนการดำเนินงานแนะแนวของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ 1) ครูแนะแนวมีคุณวุฒิ ความรู้ ความสามารถด้านการแนะแนว มีทีมงานแนะแนวที่เข้มแข็งสามารถร่วมงานและประสานงานกับผู้อื่นได้ดี มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาตนเองและงาน 2) ผู้บริหารสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจและให้ความสำคัญกับงานแนะแนว ส่งเสริมครูแนะแนวในการพัฒนาตนเองและการทำงานแนะแนว 3) บุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมแนะแนว 4) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายแนะแนว ส่งเสริมการผลิตหรือพัฒนาครูแนะแนวให้มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับสภาพสังคม รวมทั้งร่วมจัดหาและพัฒนาสื่อสารสนเทศต่าง ๆ ที่ใช้ในการจัดบริการแนะแนว

4. แนวทางส่งเสริมการดำเนินงานแนะแนวของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีดังนี้ 1) แนวทางสำหรับครูแนะแนว ได้แก่ ครูแนะแนวจะต้องเก่งงาน มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการทำงานแบบเชิงรุก และมีเครือข่ายการทำงาน 2) แนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ การเป็นผู้สร้าง ผู้ส่งเสริม ผู้ประสานงาน ผู้ตรวจสอบ และผู้พัฒนา 3) แนวทางสำหรับบุคลากรหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษาเห็นความสำคัญ ให้ความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมด้านแนะแนว ส่วนบุคลากรนอกสถานศึกษา เช่น ชุมชน ทีมสหวิชาชีพต่าง ๆ ควรดูแลช่วยเหลือ ป้องกันแก้ไขปัญหา ส่งเสริมพัฒนานักเรียนโดยการให้ข้อมูลและสนับสนุนส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ 4) แนวทางสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่กำกับดูแล ควรมีแผนปฏิบัติงานและการติดตามประเมินผลงานแนะแนวที่ชัดเจน จัดสรรอัตรากำลังที่เพียงพอ สร้างเครือข่ายการทำงาน ผลิตและพัฒนาครูแนะแนวที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ส่วนหน่วยงานเอกชน ควรมีการสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการทำงานแนะแนว การพัฒนาครูและนักเรียน รวมทั้งการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

คำสำคัญ การดำเนินงานแนะแนว สถานศึกษา ศตวรรษที่ 21

Research Title	The Study of Approaches to Promote Guidance Operation of School in the 21 st Century
Researcher	1. Assoc. Prof. Nuanchavee Presertsuk, Ph.D. 2. Urapree Kerdnaimongkol, Ph.D. 3. Wananya Kaewkaewpan, Ph.D
Office	Faculty of Education, Silpakorn University
Research Grants	Faculty of Education, Silpakorn University
Year of Completion	2020
Type of research	Basic Research
Subjects	Education

Abstract

The research objectives for 1) studying the aspects of guidance services and approaches for students development in the 21st century 2) studying characteristics and approaches to promote guidance teachers in 21st century 3) analysing factors and conditions support guidance operation of schools in 21st century and 4) proposing the approaches to promote guidance operation of schools in 21st century. The sample groups were guidance committee in 2 schools, 2 school administrators, 4 best guidance teachers, 11 guidance teachers, 3 guidance experts, 24 students, 2 parents that selected by purposive sampling. The research instruments were case study guideline, interview form and critical meeting guideline. Data were collected by interviewing and analyzed by content analysis.

The research findings were:

1. The guidance services for students development in the 21st century were individual inventory service, information service, counseling service, placement service and follow up service. The approaches were as follows: 1) policy formulation and guidance support 2) role promotion and guidance personal development 3) exchange of knowledge of guidance personal 4) perform in modern guidance activities plan 5) applying technology in learning situation 6) encouraging learners to participate in guidance activities.

2. The characteristics of guidance teachers in the 21st century were: adherence the guidance ethics, had knowledge and capacity in providing guidance services, had a trustworthy personality, positive emotions, selflessness, emotional control, good relationship, work well with others. The approaches to promote the characteristics of guidance teachers were as follows: 1) Guidance teachers had clear guidance plan, had self development in knowledge and skill by training, job transfer and the network 2) School administrators had a clear development plan to promote guidance teachers in the school 3) Agency or related parties had system and process for producing quality and standard guidance teachers, had training in guidance knowledge, building working network and creating manual, data bases, innovation which useful for developing guidance teachers' knowledge and abilities.

3. Factors and conditions supporting the guidance operation of schools in the 21st century were as follows: 1) Guidance teachers educated in guidance, had strong guidance team, able to collaborate and coordinate well with others, lifelong learning for self and job development 2) School administrators had knowledge and understanding and emphasized in guidance services, promoted guidance teachers in self development and guidance work. 3) Other related personal cooperated and participated in guidance activities 4) Related agencies participated in guidance network, promoted the education or development of guidance teachers to be knowledgeable and capable in accordance with social situation, provided and developed media and information used in guidance services.

4. The approaches to promote guidance operation of schools in 21st century were as follows: 1) Approaches for guidance teachers: guidance teachers must be good at work, lifelong learning, active working and had a working network 2) Approaches for school administrators: school administrators must be creators, promoter, coordinators, inspectors and developers. 3) Approaches for related personals or others involved: personals in schools emphasized, cooperated and participated in guidance activities, as well as personals outside schools helped and took care, prevented and improved problems, promoted the students development by providing informations and supporting activities. 4) Approaches for related agencies: regulated government agencies should had clear action plans, monitoring and evaluation guidance services; allocated sufficient guidance teachers; created working networks; produced and developed quality and standard guidance teachers. Private sectors created working networks for promoting guidance services, developed teachers, students and modern media and technology.

Keywords Guidance Operation, School, 21st Century